

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum inseparabilitas vxorem sit de lege naturæ? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

¶ Quinto, verum liceat viro repudiatam à se iterum ducere?

¶ Sexto, verum causa repudij fuerit odium vxoris?

¶ Septimo, verum causa repudij deberent in libello scribi?

ARTIC. I.

280 *Vtrum inseparabilitas vxoris sit de lege natura?*

Tho. 4. d. 37. q. 2. art. 1. & 2. Conc. Trident. sess. 24. de sacram. matrim. canone 3.
AD primum sic proceditur. Videtur, quod inseparabilitas vxoris non sit de lege naturæ. Lex enim natura communis est apud omnes. Sed nulla lege præter legem Christi fuit prohibitum vxorem dimittere. Ergo inseparabilitas vxoris non est de lege naturæ.

¶ 2 Præterea, Sacramenta non sunt de lege naturæ. Sed inseparabilitas matrimonij ad sacramenti bonum pertinet. Ergo non est de lege naturæ.

¶ 3 Præterea, Coniunctio viri & femine in matrimonio ordinatur principaliter ad prolis generationem, & educationem, & instructionem. Sed hæc omnia aliquo certo tempore consummantur. Ergo post illud tempus licet vxorem dimittere sine aliquo præiudicio legis naturæ.

¶ 4 Præterea, Ex matrimonio principaliter queritur bonum prolis. Sed inseparabilitas matrimonij est contra bonum prolis: quia, vt tradunt Philosophi, aliquis vir non potest ex aliqua femina prolem accipere, qui tamen ex alia accipere posset, & quæ etiam ab alio viro imprægnaretur. Ergo inseparabilitas matrimonij magis est contra legem naturæ, quam de lege naturæ.

SED contra, Illud præcipue est de lege naturæ, quod natura bene instituta accepit in sui principio. Sed inseparabilitas matrimonij est huiusmodi, vt patet Matth. 19. Ergo est de lege naturæ.

¶ Præterea, De lege naturæ est quod homo Deo non contrarietur. Sed homo quodammodo contrarius esset Deo, si separaret quos Deus coniunxit. Cum ergo ex hoc instituta sit inseparabilitas matrimonij,

Matth.

Matth. 19. videtur quòd sit de lege naturæ.

RESPONDEO dicendum, quòd matrimonium ex intentione naturæ ordinatur ad educationem prolis, non solum ad aliquod tempus, sed per totam vitam prolis. Vnde de lege naturæ est, quòd parentes filijs thesaurizent, & filij parentum hæredes sint. Et idè cum proles sit commune bonum viri & vxoris, oportet eorum societatem perpetuo permanere indiuisam, secundum legis naturæ dictamen: & sic inseparabilitas matrimonij est de lege naturæ.

Ad primum ergo dicendum, quòd sola lex Christi ad perfectum, humanum genus adduxit, reducens in statum nouitatis naturæ. Vnde & in lege Moysi, & in legibus humanis non potuit totum auferri, quòd contra legem naturæ erat: hoc enim soli legi Spiritus & vitæ reseruatum est.

Ad secundum dicendum, quòd inseparabilitas cõpetit matrimonio, secundum quòd est signum perpetuæ coniunctionis Christi & Ecclesiæ, & secundum quòd est in officium naturæ ad bonum prolis ordinatum, vt dictum est*. Sed quia separatio matrimonij magis directe repugnat significationi, quàm proli bono, cui ex consequenti repugnat, vt dictum est: inseparabilitas matrimonij magis in bono sacramenti intelligitur, quàm in bono prolis, quamuis in utroque intelligi possit: & secundum quòd pertinet ad bonum prolis, erit de lege naturæ, non autem secundum quòd pertinet ad bonum sacramenti.

** in corp. art.*

Ad tertium patet solutio ex dictis*.

in corp. ar. & in solut. præced.

Ad quartum dicendum, quòd matrimonium principaliter ordinatur ad bonum commune, ratione principalis finis, qui est bonum prolis: quamuis etiam ratione finis secundarij ordinetur ad bonum personæ matrimonij contrahentis, prout per se est in remediū concupiscentiæ. Et idè in legibus matrimonij magis attenditur, quid omnibus expediat, quàm quid vni competere possit. Quamuis ergo matrimonij inseparabilitas impediatur bonū prolis in aliquo homine, tamen

tamen non est inconueniens ad bonum prolis simpliciter. Et propter hoc ratio non sequitur.

ARTIC. II.

Utrum potueris esse licitum per dispensationem, uxorem dimittere?

281

AD secundum sic proceditur. Videtur, quòd uxorem dimittere, per dispensationem non poterit esse licitum. Illud enim quod est in matrimonio contra bonum prolis, est contra prima præcepta legis naturæ, quæ indispensabilia sunt. Sed dimissio uxoris est huiusmodi, ut ex dictis patet*. Ergo, &c.

art. præc.

¶ 2 Præterea, Concubina differt præcipue ab uxore in hoc, quòd non est inseparabiliter iuncta. Sed habere concubinam fuit indispensabile. Ergo & dimittere uxorem.

¶ 3 Præterea, Homines ita sunt modo receptibiles dispensationis, sicut olim fuerunt. Sed modo non potest dispensari cum aliquo, ut uxorem dimittat. Ergo nec olim.

¶ ex art.
5. q. 65.
præc.

SED contra, Agar cognita est ab Abraham uxorio affectu, ut dictum est †. Sed ipse eam præcepto diuino eiecit, & non peccauit. Ergo potuit per dispensationem fieri licitum, quod homo uxorem dimitteret.

RESPONDEO dicendum, quòd dispensatio in præceptis, præcipue quæ sunt aliquo modo legis naturæ, est sicut mutatio cursus naturalis rei: qui quidem mutari dupliciter potest. Vno modo, ex aliqua causa naturali, per quã alia causa naturalis impeditur à cursu suo, sicut est in omnibus quæ in minori parte casualiter accidunt in natura. Sed per hunc modum non variatur cursus rerum naturalium quæ sunt semper, sed quæ sunt frequenter. Alio modo, per causam penitus supernaturalem, sicut in miraculis accidit. Et hoc modo potest mutari cursus naturalis, non solum qui est ordinatus, ut sit frequenter: sed qui est ordinatus etiam, ut sit semper, ut patet in statione solis tempore Iosue, & reditu eius tempore Ezechie,

& c.